

خبر

باسی و نهمین جشنواره بین المللی فیلم فجر - ۵ روزی برای اجنه و مصلحت نظام

علیرضا بخشی استوار

چهارمین روز از جشنواره فجر باخبر در گذشت زنده‌یادعلی انصاریان در بهت عمیقی فرو رفت. گمان می‌کردیم او برای فیلم «رمانتیسیم عماد و طویلا» در نشست خبری این فیلم در کنار اهالی رسانه باشد. اما این اتفاق متأسفانه رخ نداد و این فوتبالیست و بازیگر چشم‌از جهان فرو بست. در این حال و هوادر شرایطی که فضای روز حاکم بر جشنواره فیلم فجر غمناک بود، تماشای فیلم‌ها شاید دلچسب نبود. اما به هر حال جشنواره به کار خود ادامه داد و در این روز از دو فیلم اولی رونمایی شد.

«زالاوا»

«زالاوا» نخستین ساخته ارسلان امیری، فیلمی در میان ژانری بود. فیلمی که داستان‌ش در دهه ۵۰ خورشیدی می‌گذرد و بر اساس یک باور عامیانه شکل گرفته است و در حال و هوایی تاریخی در کردستان می‌گذرد. ماجرا در باره یحرائی است که در یک روستا به وجود می‌آید و حضور اجنه‌واضع این روستا را به هم می‌ریزد. اما این فیلم ساخته‌ای کم‌ادعا است که به قواعد درون متنی خویش پایبند است. کارگردان این فیلم در پی ایجاد یک رمز و راز روایی است و قصه برای او از هر امر دیگری مهم‌تر است. او از ابتدا هر عصری را که وارد روایتش می‌کند مورد

استفاده قرار می‌دهد. در این فیلم هیچ شخصیت، کاراکتر و یا حتی شی و موقعیت اضاف‌های به چشم نمی‌خورد و گویی همه چیز در خدمت فیلم است. روند دراماتیک فیلم در ست پیش می‌رود و اتفاق هادر فیلم غیر قابل پیش‌بینی هستند. به گونه‌ای که اتفاق پایانی فیلم، غافلگیری مناسبی را برای بیننده ایجاد کرده است. سکانس پایانی فیلم بر اساس رعایت منطق دراماتیک فیلم، سکانس جذابی است که اتفاق‌های درونش غیر قابل پیش‌بینی است.

«مصلحت»

اما «مصلحت» نخستین ساخته حسین دارایی، فیلمی تکراری است. اثری در مسیر فیلم‌های چند سال اخیر سازمان رسانه‌ای اوج. از لحاظ ساختار سینمایی این فیلم شباهت جزء به جزء با فیلم‌های سیاسی-تاریخی سال‌های اخیر این سازمان داشت. آثاری همچون «ماجرای نیمروز»، «لباس شخصی» و حالا هم «مصلحت». این فیلم سینمایی که پیشتر «مصلحت نظام» نام داشت از ماجرای پنهان کاری پرونده یک آقا-زاده در سال‌های اول انقلاب پرده برمی‌دارد. اگر چه این ماجرا واقعیت ندارد اما در آن سکوت در برابر واقعیت یک پرونده به‌ظاهر سیاسی و پنهان کردن آن، مصلحتی است تا کشور از هرج و مرج و آشوب فاصله بگیرد. داستان این فیلم در دوره ریاست جمهوری ابوالحسن بنی‌صدر و مخالفت‌هایش با شهید بهشتی روایت می‌شود. دوره‌ای که پس

از چندی منجر به گسترش اقدامات جنایتکارانه «سازمان مجاهدین خلق» در تهران و شهرستان‌های ایران شد. «مصلحت» اگر چه فیلمی استراتژیک به نظر می‌آید که در آن تلاش شده نقاط و زوایای پنهانی از رخداد‌های اول انقلاب روایت شود اما عملاً در ساخت هیچ نکته ویژه و قابل تاملی ندارد. این فیلم تکرار مکررات در «اوج» است. سازمان رسانه‌ای اوج در این سال‌ها خط مشخصی را پی گرفته و بر اساس آن اقدام به تولید انبوه یک سری فیلم سیاسی با قواعدی آزمون پس داده کرده است. این که «مصلحت» به چه دلیل در لیست فیلم‌های مسابقه سودای سیم‌رغ جشنواره قرار گرفته مشخص نیست، ولی احتمال دارد در بخش‌های طراحی صحنه و لباس، جزو نامزد‌های دریافت سیم‌رغ بلورین بشود.

اگر ساز تنبور را به نام دالاهو تصویب کرده‌اند، اشتباه است. ساز تنبور را باید به عنوان ساز ویژه اقوام کرد ایرانی ثبت کنند

«تنبورسان» گذاشته‌ام که به معنای مانند تنبور است. چنین پیکره‌هایی در گورستان‌های شوش پیدا شده است. تعدادی دیگر از پیکره‌های این چنینی در مارلیک یافت شده است. اگر بخواهیم گستره تنبور را بر همین اساس و طی این روند، بر اساس اکتشافات و یافته‌ها در نظر بگیریم، این ساز مخصوص منطقه‌ای خاص نیست. یعنی اینکه برای پی‌بردن به قدمت تنبور باید فاصله جغرافیایی منطقه شوش (خوزستان) تا مارلیک (منطقه گیلان) را در نظر بگیریم که حدود دو هزار کیلومتر است. حال شما فرض کنید که این جغرافیا طول و عرض نیز دارد و باید فواصل شمالی و جنوبی و شرقی و غربی را نیز در نظر داشته باشیم. با توجه به این محدوده بسیار گسترده هرگز نمی‌توانیم بگوییم که ساز تنبور متعلق به منطقه‌ای خاص است.

اگر ساز تنبور را به نام دالاهو تصویب کرده‌اند، اشتباه است. ساز تنبور را باید به عنوان ساز ویژه اقوام کرد ایرانی ثبت کنند.

حال نیز دغدغه‌ای در مورد موسیقی کتول و کتولی ایجاد شده است که در نهایت به نفع موسیقی منطقه نیست. در حال حاضر ما: نداران مدعی موسیقی کتولی است.

■ معمولاً در مراسمی که مربوط با ثبت بخش‌های مختلف موسیقی است، جای هنرمندان، پیشکسوتان و موسیقی‌پژوهان خالی است و اخبار این اتفاقات آنطور که باید در رسانه‌ها منعکس نمی‌شود. به عنوان مثال در مراسم ثبت ملی دالاهو به عنوان شهر ملی تنبور هیچ هنرمند یا پژوهشگری حضور نداشته است.

متأسفانه جریانی در بسیاری استان‌ها از سوی برخی افراد به راه افتاده مخرب است. افراد مذکور از روی نادانی اتفاقاتی را رقم می‌زنند و در ادامه نمی‌دانند با آن چه کنند و چگونه آن را به سرانجام برسانند. متأسفانه چنین روندی ایجاد شده و من نیز از اینکه این جریان چطور به وجود آمده متعجبم. واقعاً برای من نیز سوال است که مشاوران مدیران ما چه کسانی هستند؟

■ به عنوان پژوهشگر موسیقی بر اساس منابع و اسناد به جامانده تاریخی، از قدمت و پیشینه ساز تنبور بگویم.

در رابطه با قدمت و پیشینه ساز تنبور یافته‌های بسیاری وجود دارد. این یافته‌ها در شوش وجود داشته و بیشتر پیکره‌های به جامانده، سازی شبیه تنبور در دست دارند که من نام آن‌ها را

ندارند. در حالی که افراد متخصص، خیلی خوب موضوعات را مورد تحلیل و بررسی قرار می‌دهند و مشغول انجام امور مربوطه هستند. این حرف‌ها را به این دلیل نمی‌زنم که آن افراد دوستان من هستند، خیر اینگونه نیست و در این زمینه تعارفی ندارم. به هر حال به لحاظ فنی نظارت‌های دقیقی وجود دارد و از گذشته این رویه وجود داشته است. ■ خودتان نیز در مقطعی یکی از اعضای شورای مربوطه بوده‌اید، درست است؟

بله من زمانی، در دوره آقای میرشکریایی، یکی از اعضای شورای عالی مردم‌شناسی میراث بوده‌ام و تا زمانی که ایشان مسئول بودند من نیز در شورا حضور داشتم.

■ منظور تان این است که امور مربوط به ثبت و ضبط‌ها در میراث بدون نقض و ابراد است؟

خیر منظور من نقض بودن فعالیت شورا نیست. به هر حال اتفاقاتی نیز رخ می‌دهد که مربوط به افرادی است که در استان‌ها و شهرها حضور دارند و بر این بخش تأثیری می‌گذارند. یعنی اینکه اگر توسط ایشان را نادیده بگیریم، ایشان نه فقط برای من که برای دیگر دوستان نیز عزیز هستند و بسیار قابل احترامند. ■ موضوع این است که روال ثبت ملی یک اثر یا موسیقی یا یک ساز، نباید توسط یک فرد، بلکه باید بر اساس نظر تیم یا شورایی کارشناسی انجام شود.

شورایی که می‌گویید وجود دارد، اما مقوله ثبت رسمی یا ملی نیازمند چند موضوع یا مسئله است. در این میان به فردی نیاز است که تاریخ نگار خوبی باشد. فرد دیگر باید بر مقوله مردم‌شناسی اشراف داشته باشد و دیگری نیز باید جامعه‌شناس باشد. من به دلیل پرونده‌هایی که وجود داشته یکی، دوبار در جلسات حضور داشته‌ام و بر همین اساس می‌توانم بگویم چنین شورایی متشکل از متخصصان مذکور وجود دارد و اینگونه نیست که چنین تیمی در میراث نباشد، اما موضوعی که وجود دارد این است که برخی تلاش می‌کنند چنین فعالیت‌هایی را نبینند. یا اینکه نگرش خوبی نسبت به این مقوله

■ اتفاقی که به تازگی رخ داده ثبت دالاهو به عنوان شهر ملی تنبور است که بحث و چالش‌هایی را میان هنرمندان منطقه صحنه و گوران ایجاد کرده است. در نهایت این تفرقه‌ها به نفع موسیقی نواحی کشور نیست. مواردی که می‌گویید وجود دارد و

موسیقی

پنجشنبه شب و برای نخستین بار؛

رکورد تماشای کنسرت آنلاین در ایران شکست

رکورد تماشای کنسرت آنلاین ایران با اجرای پنجشنبه شب فرزاد فرزین در اپلیکیشن‌های روبیکا و آپگ شکسته شد. به گزارش اداره کل ارتباطات شرکت ارتباطات سیار ایران، بزرگ‌ترین کنسرت آنلاین کشور به مناسبت میلاد

ورود گردشگران به پارک ملی نای بند ممنوع شد

به گزارش ایسنا مدیر کل حفاظت محیط زیست استان بوشهر گفت: در راستای حفاظت از گونه‌های در خطر انقراض لاک‌پشت‌های دریایی و پیشگیری از آسیب به روند تولید مثل آنها، ورود گردشگران به ساحل بنود و پارک ملی نای بند به عنوان اصلی‌ترین ساحل محل تخم‌گذاری لاک‌پشت‌ها از نیمه اسفندماه تا پایان خردادماه سال بعد ممنوع است.

گفتگو: وحید خانه‌ساز

یکی از راه‌های ماندگاری موسیقی و رسوم و آیین‌های مرتبط با آن، همچنین سازه‌های ایرانی، ثبت رسمی آن‌ها به عنوان میراث ملی است که توسط وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی همکاری داشته، در گفتگو با ایلنا درباره نحوه و چگونگی ثبت موسیقی‌ها و آیین‌ها و سازهای ایرانی توضیحاتی ارائه کرد.

■ ■ ■

■ مسئله‌ای که همواره در ثبت رسمی موسیقی‌ها و آیین‌ها و سازها وجود داشته نحوه تعامل و بده بستان‌های کارشناسان و پژوهشگران موسیقی با مسئولان مربوطه در وزارت میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری است. با توجه به تجارب قبلی خود در این زمینه، درباره این روال که به‌طور کم و بیش حاشیه‌هایی داشته، توضیح دهید.

تعاملی که می‌گویید آنطور که باید وجود ندارد، اما به هر حال همکاری‌هایی در این زمینه هست. به هر حال کارشناسانی در میراث فرهنگی حضور دارند و تا جایی که می‌دانم آقای دکتر بهروز وجدانی یکی از آن افراد است که

موسیقی نواحی را به خود مشغول می‌کند این است که برای ثبت و تصویب ملی و رسمی موسیقی‌ها، سازها، و آیین‌های موسیقی محور چه روندی طی می‌شود و مسئولان مربوط در سازمان میراث فرهنگی تا چه حد با کارشناسان و پژوهشگران عرصه موسیقی کشور تعامل دارند؟ هوشنگ جاوید، نویسنده،

۲۸ بهمن تا ۳ اسفندماه؛

اجراهای صحنه‌ای جشنواره موسیقی فجر مجازی برگزار می‌شود

اجراهای سی‌وششمین جشنواره موسیقی فجر ۲۸ بهمن تا ۳ اسفندماه در فضای مجازی برگزار می‌شود.

به گزارش ایلنا، با توجه به شرایط بیماری کرونا و محدودیت‌های حضور مخاطبان در سالن‌های اجرای

تالاب صالحیه نظرآباد را دریابیم

همزمان با پنجاهمین سالگرد تصویب کنوانسیون رامسر و روز جهانی تالاب‌ها جمعی از کوهنوردان و دوستداران طبیعت در روز جمعه در کنار تالاب صالحیه نظرآباد واقع در استان البرز گرد هم آمدند تا ضمن گرامیداشت روز تالاب‌ها، به وضعیت نابسامان تالاب صالحیه اعتراض کنند. کنشگران محیط زیست در این گردهمایی طی بیانیه‌ای خواستار محدود کردن چرای دام در اطراف تالاب و تخصیص حقابه دائمی برای تالاب شدند. کنشگران محیط زیست در این بیانیه همچنین از مسئولین خواسته‌اند تا از ورود پساب‌های تصفیه نشده به تالاب صالحیه و ساخت و سازهای بی‌رویه در اطراف تالاب جلوگیری کنند.